

ע"פ 8444/15 - יעקב אלעד אלקסלטי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 8444/15

ע"פ 8549/15

לפני: כבוד השופט א' חיות

כבוד השופט ע' פוגelman

כבוד השופט א' שחם

המערער בע"פ 8444/15 והמשיב בע"פ 8549/15: יעקב אלעד אלקסלטי

נ ג ז

המשיבה בע"פ 8444/15 והמערערת בע"פ 8549/15: מדינת ישראל

ערעור על ההחלטה דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 29.10.2015 ועל גזר דיןו מיום 29.10.2016 בתפ"ח
44298-02-14 שניתנו על ידי כבוד השופטים י' צבן, ר' כרמל ור' פרידמן-פלדמן

תאריך הישיבה: ח' בתמוז התשע"ו (14.7.2016)

בשם המערער בע"פ 8444/15 והמשיב בע"פ 8549/15: עו"ד יروم הלוי

בשם המישיבה בע"פ 8444/15 והמערערת בע"פ 8549/15: עו"ד לינור בן-אוליאל

בשם שירות המבחן למבחןרים: גב' ברכה וייס

עמוד 1

השופטת א' חיות:

ערעור על הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד סגן הנשיא י' צבן והשופטים ר' כרמל ו-ר' פרידמן-פלדמן) מיום 15.4.2015 בתפ"ח 44298-02-14 בה הורשע המערער בע"פ 8444/15 והמשיב בע"פ 8549/15 (להלן: המערער) בעבירה של אינוס קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים באמצעות החדרת אצבעות ונגזרו עלייו, בין היתר, 12 חודשים מאסר בפועל. המדינה - המשיבה בע"פ 8444/15 והמערערת בע"פ 8549/15 - מעוררת מצידה על קולת העונש שנגזר על המערער.

עובדות כתוב האישום

1. בכתב אישום שהוגש נגד המערער,olid 1995, יוכסה לו עבירות אינוס לפי סעיף 345(ב)(1) בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין או החוק) אותה ביצע על פי הנטען בקטינה,olid 1997 שהייתה ידיתו (להלן: המתלוננת). ביום 15.5.2013 בילו המתלוננת וחברתה ת' (להלן: ת') בירושלים בשעות הערב. השתיים החליטו להישאר בירושלים וחיפשו מקום ללון בו. לשם כך התקשרו המתלוננת ות' אל המערער אותו הכירו מפעילות של מדריכי של"ח צעירים. המערער דחה את בקשת השתיים אך הטרף אליה לbijliו בעיר ולאחריו, כיוון שלא נמצא להן מקום לינה אחר, הזמין אותן ללון בbijto. השלושה הגיעו לבתו של המערער ושוחחו בחדרו עד סמוך לשעה 00:00 לפנות בוקר אז שכבה ת' לישון על מזרון שהיה צמוד למיטה הזוגית שב חדרו ואילו המערער והמתלוננת יצאו למרפסת ודברו. לאחר מכן נכנסו השניים פנימה ושכבו לישון במיטה הזוגית כשה המתלוננת שוכבת לצד הקרוב לkipot. לזרון שעליו ישנה ת' ואילו המערערצד הקרוב לkipot.

על פי הנטען בכתב האישום, התקרב המערער לפתע אל המתלוננת והחל נוגע בזהה מתחת לבגדיה וכן באיבר מיניה מעל ומתחת לבגדיה. המתלוננת היזה את ידו של המערער וביקשה שייחל ממעשי. המערער הסתובב לצד השני והמתלוננת נסתה לחזור לישון בעודה נצמת לזרון שעליו ישנה ת'. עברו מספר דקות הסתובב המערער אל עבר המתלוננת, סתם את פיה בידו, החדר את אצבעותיו לאיבר מיניה, משך אותה מעליו והחל מתחיך בה. באותו שלב הוציא המערער את איבר מינו מתחתיו, הוריד את מכנסיה ותחתוניה של המתלוננת עד לגובה הירך והחדר את איבר מינו לאיבר מינה ממשח חצי דקה. לאחר מכן ניסה המערער להחדר את איבר מינו לאיבר מינו של המתלוננת בשנית ללא הצלחה. כל זאת עשה המערער תוך שהוא סוכך את פיה של המתלוננת באמצעות ידו ומסנן לעברה "שתקי" ו"את לא יכולה לצעוק" ובعود המתלוננת מתנגדת לו ומנסה לומר לו שייחל ממעשי. לבסוף הצליחה המתלוננת להשתחרר חלקית מהחיצת המערער ולהסתיר רגליה מעליו והמערער הרפה ממנה. המתלוננת הסתובבה במיטה וניסתה להירדם ומשל娅 הצליחה יצאה לשיבוב מחוץ לבית ממשח חצי שעה. לאחר מכן שבה לחדר ונשכבה במיטה. בין מעשים אלו יוכסה לumarur, כאמור, עבירת האינוס.

בתשובתו לאיום אישום אישר המערער כי ניסה מתוך שינה או במצב של נים לא נים לגעת בזהה ובאיבר המין של המתלוננת, אך היא תפסה את ידו ומנעה זאת ממנה והוא חדל מכך. המערער הבהיר כי יתר המעשים שייחסו לו וכן הבהיר כי סתום את פיה של המתלוננת או כי יצא מהבית וזרה לאחר חצי שעה.

2. בית המשפט קמא זיכה את המערער מחמת הספק מעבירת אינס באמצעות איבר המין והרשיע אותו בעבירות אינס באמצעות החדרת אצבעות. בית המשפט ציין כי התרשם מהמתלוננת ונתן בה אמון מלא, אך החליט לפלג את עדותה ולאמצך רק חלק ממנה בדבר הנגיעות באיבריה האינטימיים והחדרת האצבעות ואיילו בכל הנוגע להחדרת איבר המין סבר בית המשפט כי חלק זה בעדותה מעורר קושי ובחר שלא להסתמך עליו. בית המשפט קמא בחן את עדותה של המתלוננת בחינה פנימית וציין כי עדותה הייתה עניינית ושירה במלכה ספירה ללא כח ולסקך על מבוכתה והשיטוק שאחז בה מעישו של היחיד הקרוב שהכחיב. בית המשפט הוסיף וציין כי המערער אישר בעדותו את מרבית דבריה של המתלוננת והמחליקת נסובה על מה שקרה ב민ית המערער ממשך דקות ספורות לאחר שנגע באיבריה האינטימיים. בית המשפט קמא דחה את גרסת המערער לפיה נרדמו השנים כשהם צמודים אחד לשני וכי המתלוננת הייתה זו שאחזה בידו ויזמה את המגע ביניהם. בית המשפט אף מצא בגרסתו של המערער חיזוק לגרסתה של המתלוננת והעדיף בהקשר זה את גרסתה לפיה השניים נרדמו בצדדים שונים של המיטה ואת תיאורה כיצד הופתעה מידיו של המערער שנשלחו אל גופה ולא חדל גם כשרחיקה אותן מחזה והגיעו אל איבר מינה. בית המשפט מצא כי תיאור המעשים הללו על ידי המתלוננת היה "مبוסס, הגיוני ולוזה אף בהבעות רגשות ונסטוריות של כאב, פחד וষיתוק" והוא קיבל את הסבריה על כבישת תלונתה במשך חודשים, בין היתר, משומ שנותנה בטוי מיד לאיירוע בפני חבריה והוסיף וציין כי היו אמנים אי התאמות בעדותה בעיקר בגלל הקשר ליציאתה מהבית עקב מעשי המערער, אך נוכח מצבה הנפשי באותה עת, כך קבע, אין מדובר בסתריות מהותיות. לבסוף דחה בית המשפט את טענות המערער ביחס לאי-סבירות התנהוגותה של המתלוננת בעקבות המעשים וקבע כי הימנעותה מלצעוק ותגובה בשיתוק ובהלם, אופיינית לנפגעות עבירות מין.

מנגד קבע בית המשפט קמא כי תיאורי המתלוננת באשר להחדרת איבר מינו של המערער לאיבר מינה הוא "ሞקשה ובעייתי" שכן דבריה במשפטה כי הצליחה להעיף את המערער מעלה עומדים בסתריה לסייעו הפעם הפיזית אותה תיארה, לפיה הושיב אותה המערער מעלי, ביד אחת סכר את פיה וביד השנייה החזיק במותניה והפסיק את מכנסיה ותחתוניה עד ירכאה, הוציא את איבר מינו והחדרו לאיבר מינה. לסתירה זו, כך נקבע, לא היהUPII המטלוננט הסבר מספק. הספק באשר להחדרת איבר המין התעורר אצל בית המשפט גם בהינתן הצהרתה כי לא דיממה אף שהייתה בתולה ביום העיון וכן נוכח סירובה לבצע בדיקה גנטולוגית בעת הגשת התalonה במשפטה. מטעמים אלה, קבע בית המשפט כי קיים ספק סביר באשר לעצם החדרת איבר המין של המערער לאיבר מינה של המתלוננת ועל כן ראה, כאמור, לפלג את עדותה לפי הכלל של "פלגין דיבורא".

3. בכל הנוגע לנגיעות באיבריה המזניעים של המתלוננת ולהחדרת האצבעות לאיבר מינה, מצא בית המשפט חיזוקים בריאות שהיו בפנוי ובהן עדותה של ת', שתוארה כעדות מרשים ועניינית, אשר העידה על אוירת המתח ששררה בין המתלוננת למערער בבוקר שלמחרת ועל דבריו של המערער - "אנסתי את ... [הטלוננט] בלילה" - להם לא יჩסה חשיבות ב"זמןאמת". עוד העידה ת' על התגובה הרגשית הקשה של המתלוננת באוטובוס, עת ספירה לה חלקית אודות מעישו של המערער בלילה. בנוסף מצא בית המשפט קמא חיזוק לדברים בעדותו של ב', ידידה הקרוב של המתלוננת, לו ספירה בבכי את אירע. בהתייחסו לעדותו של ב' עמד בית המשפט עם זאת על סתריה מסוימת שעוללה מדבריו משומ שצין בעדותו כי המתלוננת ספירה לו שהumarur החדר את איבר מינו לאיבר מינה ולעומת זאת בהתקפות בינהם - שהוגשה לעיונו של בית המשפט - כתבה המתלוננת שהumarur רק ניסה להחדר את איבר מינו. בית המשפט מצא כי סתריה זו מחזקת את הספק בכל הקשור להתרחשותו של אירוע מני מלא שכפה המערער על המתלוננת אך מצא חיזוקים לגרסתה כי המערער החדר את אצבעותיו לאיבר מינה, בין היתר, בעדויות על מצבה הנפשי הקשה לאחר האירוע ובהתכתיות בינה ובין המערער, כפי שיפורט להלן. בנוסף בחן בית המשפט קמא את

עדותיהן של א'oni, חברותיה של המתלוננת מהפנימיה אליה עברה כארבעה חודשים לאחר האירוע, אשר העידו על מצבה הנפשי של המתלוננת עקב האירוע, על קשייה לדבר על אשר אירע ועל תגובתה הפיזית הקשה בעת שסיפרה על האירוע לחברתה נ'.

לבסוף בוחן בית המשפט קמא את ההתקבויות בין המתלוננת למערער במסרונים וברשות החברתיות "פייסבוק", עליה נעמוד בהקשר הדברים, בה התנצל המערער בפני המתלוננת על כך שאנס אותה. בית המשפט קבע כי מהתתקבויות אלו עולה שהמערער מודיע למשכניו ומוצר עליהם אך מייחס זאת לכך שהמעשימים בוצעו מתוך מטרה שינה. בית המשפט דחה את טענת המערער לפיה לא הבין את משמעות המילה 'אונס' וטעה לחשוב כי הדבר בכל מגע כפוי עם אישة בדחוותה בהקשר זה את חוות הדעת הפסיכיאטרית מטעם המערער בה נתען כי הוא בעל מאפייניםILDותיים, כישורים מוטוריים נמוכים וקשיים בהפשטה מילולית, אשר מנעו ממנו להבין נכון את השימוש במילים 'אונס' ו- 'התנצלות'. בית המשפט קבע כי מדובר בבחור שהיה בזמן הרלוונטיים בכיתה י'ג, עמד בפני גיוסו לצבא, היה מדריך של'ח, ניהל קשרים רומנים וידע את אשר לפניו". בית המשפט קבע עוד כי ניסיונו של המערער להרחיק עצמו מהאירוע שתיארה המתלוננת ומהביטוי 'אונס' שבו השתמש, היו מבולבלים ולא אמינים וכי הסבירו באשר להתנהגות המתלוננת ולמעשיו בשליטה או מתוך חלום, היו כזבים. על כן נקבע כי דבריו של המערער על אונס ובקשת הסליחה עולמים כדי ראשית הודה ומהווים חזק משמעותי לגרסת המתלוננת, גם שבהתתקבויות בין המתלוננת למערער אין התייחסות לפרטיו המעשיים או לחדרה.

4. מטעמים אלו כולם קבע בית המשפט קמא כי יש להעדיף את גרסת המתלוננת על פני גרסת המערער בכל הנוגע לנגיעות באיבריה האינטימיים ולהחדרת האcubeות לאיבר מינה, והרשיע אותו בעבירות אינס באמצעות החדרת אcubeות לפי סעיף 345(ב)(1) בנسبות סעיף 345(א)(1) לחוק. לעומת זאת סבר בית המשפט כי מחמת הספק לא ניתן לקבוע מכך מפליל ברור לפיו המערער החדר את איבר מינו לאיבר מינה של המתלוננת ועל כן, זוכה המערער מעבירות אינס באמצעות החדרת איבר מין, מחמת הספק.

גזר הדין

5. בגזר דין מיום 29.10.2015 עמד בית המשפט קמא על החומרה היתרה של עבירה האינס, גם כאשר היא נעשית באמצעות החדרת אcubeות בלבד ועל הערך המוגן של ריבונות האישה על גופה ועל כבודה. בית המשפט קמא ציין כי מתסकיר נפגעת העבירה שהוגש נשקפת הטרואה שחוותה המתלוננת כתוצאה מעשוי של המערער והתמודדות המורכבת הצפואה לה בהקשר חיה. מנגד ציין בית המשפט קמא כי נסיבות ביצוע העבירה הין ברף התחثان של מנגד החומרה שכן המערער לא התקoon לפגוע במתלוננת אלא פירש באורך שגוי וMOTEעה את הסיטואציה ומדובר במקרה חד פעמי. כמו כן הביא בית המשפט קמא בחשבון את הפרש הגלים הנמוך בין המתלוננת ואת היכורותם המוקדמת וצין כי אין מדובר במקרה של ניצול מרות או הפעלת כוח. לפיכך, ובהתשב ברמת העבירה המקובלת בנسبות דמות קבע בית המשפט כי מתחם העונש הולם במקרה בין 12 ל-50 חודשי מאסר בפועל. בהתאם לנسبותיו האישיות של המערער שקל בית המשפט המחויז לccoli את העובדה כי מדובר ב-"בן טוביים" בעל אישיות חלה ובלתי בשלה, הנעדר דפוסים אלימים הקשורים למיניותו או בכלל. כמו כן ציינה הערכת המרכז להערכת מסוכנות לפיה המסוכנות הנשקפת מהמערער הינה ביוניות-נמוכה. עוד התייחס בית המשפט קמא לכך שההיליך הפלילי היווה עבור המערער חוויה מטללת אשר עוררה אצלו גיטיות אוביידניות, גרמה להפסקת לימודיו ומנעה את גיוסו לצה"ל. כמו כן ציין כי המערערלקח אחריות על המעשימים שבhem הודה וחש חרטה עליהם, אך הוא אינו מבין את שורשם ואת מעגלי הפגיעה. בית המשפט קמא דחה את המלצה שירות המבחן להטיל על המערער עונש לריצו בעבודות שירות

וקבע כי מדובר בעונש שאינו הולם את חומרת המעשים ומשדר מסר שגוי. לפיכך ובהתחשב בתקופה שבה שהה המערער במעצר בית, גזר בית המשפט על המערער עונש של 12 חודשים מאסר בפועל, 36 חודשים מאסר על תנאי ותשולם פיצוי למתלוננת בסך 10,000 ש"ח.

מכאן הערעורים שבפנינו. ערעורו של המערער מופנה כלפי הרשעה וערעור המדינה כלפי קולת העונש.

להשלמת התמונה יזכיר כי בד בבד עם הגשת הערעור הגיע המערער בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהוטל עליו וביום 10.12.2015 קיבל בית משפט זה (השופט ס' ג'ובראן) את הבקשה, בהסכמה המדינה, והורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר עד להכרעה בערעור.

תמצית טענות הצדדים

ע"פ 8444/15

6. בערעורו שב המערער וכופר בנסיבות המוחשיים לו בכתב האישום אשר בוצעם לא הודה, ולטענתו יש מקום לדחות מכל וכל את גרסת המתלוננת שאינה אמינה. לטענת המערער מאחר שנקבע כי גרסתה של המתלוננת ביחס להתרחשות אקט מיני הינה מוקשית ובעייתית, היה מקום לפסול גם את גרסתה בדבר החדרת האכבות ולקבל את גרסתו כי אך ניסה לגעת באיבריה המזניעים ומשחמס על ידה בלבד. לטענת המערער הפגמים שמצוין בבית המשפט קמא בגרסת המתלוננת בכל הנוגע להחדרת איבר המין משליכים על כל עדותה ופוגעים ב邏輯יותה באופן המצדיק את זיכוי המלא. לחלוין טוען המערער כי פגמים אלו מחייבים, למצער, זיכוי מעבירת האינוס באמצעות החדרת אכבות ולטענתו עשה בית המשפט קמא שימוש שגוי בכלל של "פלגין דיבורא". לגשת המערער, הפעלת הכלל האמור אפשרית רק כאשר מדובר בעדות הנוגעת לאיורים שונים ונפרדים ולא כאשר מדובר ברצף של איורים כמו במקרה דנן. עוד טוען המערער כי כאשר הגרסה השקרית והגרסה "האמתית" שלובות זו בזו באופן שאיןנו ניתן להפרדה, לא ניתן לפצל את העדות כפי שעשו בית המשפט קמא.

המערער מוסיף וטוען כי משחיזוקים הראיתיים שהציגה התרביעה לא הספיקו כדי לקבוע שהוא החדר את איבר מינו לאיבר מינה של המתלוננת, יש לקבוע כי אין די בהם גם לצורך המסקנה שהחדר את אכבותו לאיבר מינה. לטענתו, על החדרת איבר המין סיפרה המתלוננת לחבריה, בעוד שעת החדרת האכבות ציינה רק במשטרת ובעדותה בבית המשפט והדבר אומר דבר שני. עוד טוען המערער כי בית המשפט קמא לא נתן את המשקל הרואי לכך שעודותה של המתלוננת רצופה תמיות וקשיים המלמדים על חוסר אמינותה. כך נטען כי גרסת המתלוננת עומדת בסתריה להסתבכותה עם ב' שם ספירה לו שהמערער רק ניסה להחדיר אליה את איבר מינו וכי ניסה זאת "גם מאוחר". עוד טוען המערער כי גרסתה של המתלוננת ביחס להחדרת האכבות לאיבר מינה וטענתה כי שמרה על בתוליה אין מתישבות עם הימנעותה מבדיקה גנטולוגית ועם דבריה ל-ב' כי היא עדין בתולה. המערער מוסיף וטוען כי התנהגותה הנטענת של המתלוננת שלא מנעה את גישתו אל איבר מינה אינה מתישבת עם האינסטינקט הראשוני הסביר בסיטואציה דומה. עוד טוען כי בית המשפט קמא לא קיבל את טענת המתלוננת שהמערער סבר את פיה וגם מטעם זה לא היה מקום לקבל את טענתה שהמערער החדר את אכבותו לאיבר מינה, על אחת כמה וכמה וכן טענת המתלוננת בעת חקירתה במשטרת כי הייתה צווקת אלמלא חסם את פיה. המערער חוזר וטוען כי עדותה של ת' לפיה המתלוננת ספירה לה כבר

בדרכן הביתה את אשר אירע עומדת בסתירה להתכתבות החיובית המאוחרת בין ת' למערער אשר פוגמת במהימנותה ובמהימנות המתלוננת. לבסוף טווען המערער כי זכויות מעבירות האונס באמצעות החדרת איבר המין, מעיד על כל שבניגוד לקייעת בית המשפט קמא אין לזרוף לחובתו את השימוש במילה "אונס" בהתכתבותם עם המתלוננת וכי מסקנה זו מצדיקה את זכויות גם מהחדרת האצבעות מאחר שאדם מן היישוב תופס את המילה 'אונס' כהՃרת איבר המין בלבד וכן ציין גם המערער בעת חקירתו במשטרה.

7. המדינה טוענת מנגד כי הכרעת הדין המרשעה נשענת על ממצאי עובדה ומהימנות בהם אין ערכאת הערעור נהגת להטעב. לטענת המדינה דבריו של המערער כפי שהוא לידי ביטוי בהתכתבותו בין לבין המתלוננת מבטאים עמוקים מהתהגותו וחרטה על מעשי, ואלה אינם מתישבים עם גרסתו לפיה רק ניסה לגעת במתלוננת, נדחה על ידה וחדל מעשי. לטענת המדינה הוכח כי המערער יודע וمبין היטב את משמעות המילה 'אונס' וכי יש לדחות את טענותיו בהקשר זה. עוד טוענת המדינה כי בית המשפט קמא התרשם באופן בלתי אמצעי מהמערער וקבע כי לא מדובר בבחור עם קשיים קוגניטיביים בדוחותיו את חוות הדעת שהוגשה מטעמו בהקשר זה ובכךנו כי מדובר בבחור מתפרק המודיע לעשי. לטענת המדינה אף אם אין די בדברים שכתב המערער ובהתנצלותו לצורך הרשותו בעבירות איןום באמצעות איבר המין, דבריו אלה מלמדים, למצער, כי המערער חש שכפה עצמו על המתלוננת ויש בהם חזוק ממשי לגרסת המתלוננת אותה קיבל בית המשפט בהרשיעו אותו בעבירות איןום באמצעות החדרת אצבעות.

המדינה טוענת כי הסתרות עליהן עמד המערער עדותה של המתלוננת נבחנו על ידי בית המשפט קמא ולא ניתן להן משקל משמעותי וכי המתלוננת מסרה הסבר הגיוני ו邏輯י להתנהלותה במהלך האירוע והודהה כי לא נהגה באופן אופטימי. המתלוננת, כך טוען, אף לא ניסתה "להשחריר" את המערער ולהפריז בתיאור מעשי. עוד טוענת המדינה כי ככל שהמערער מצא סתרות בין עדויות העדים לעדויות המתלוננת, היה עליו לחקור אותם על סתרות אלו ומשלא עשה כן הוא מנעו מההערות טענות בעניין זה בשלב הערעור. אשר לטענת המתלוננת מסרה גרסאות שונות בכל הנוגע להՃרת האצבעות, טוענת המדינה כי בעדותה בבית המשפט קמא העידה המתלוננת מפורשות כי המערער החדר אצבעות לאיבר מינה ונתנה הסבר מניח את הדעת לאמירוטיה המקדמות. מכל מקום, כך מוסיפה המדינה טוענת, סתרות אלה ככל שהן קיימות, אין יורdot לשורש גרסת המתלוננת ואין בהן כדי לשנות את המסקנה שלאלה הגיע בית-המשפט.

8. לעניין טענתו של המערער בדבר היעדר חזוקים לגרסתה של המתלוננת, טוענת המדינה כי אין הכרח בתוספת ראייתית לעדות המתנצלותיו של המערער, עדויות חברותו של המתלוננת ומצבה הנפשי הקשה, ואולם, לשיטתה, קיימות בענייננו תוספות ראייתיות משמעותיות ביותר לרבות התנצלותיו של המערער, עדויות חברותו של המתלוננת ומצבה הנפשי הקשה, אשר די בהן כדי להביא להרשות המערער בעבירות האינו. לטענת המשיבה לא ניתן לומר כי בית המשפט קמא דחה את גרסת המתלוננת בגין להՃרת איבר המין, אלא אך נקט זהירות יתרה בהחלתו שלא לקבוע מ对照检查 הספק. על כן, לגישתה, אין לקביעה זו נפקות ביחס לממצאים העובדיים המפלילים שאזם קבוע והנוגעים להՃרת האצבעות. עוד טוענת המדינה כי העובה שהמתלוננת סיפרה לחבריה על האונס מוביל להזכיר את החדרת האצבעות אינה מעלה ואנייה מורידה שכן אך טבעי הוא שכאשר נפגעת מתחארת את האירועים שחוותה היא תפרט את האירועים המשמעותיים יותר מבחינתה, ולראיה – המתלוננת לא סיפרה לחבריה גם על הנגיעות בחזה ובאיבר מינה מעל הבגדים והמערער אינו מכחיש כי עשה כן. בית המשפט, כך טוען, לא קבוע ממצא פוזיטיבי באשר לסתימת פיה של המתלוננת, אלא קבוע כי המערער החדר אצבעות לאיבר מינה של המתלוננת למטרות התנגדותה הפיזית לעשי. משכך קביעה זו אינה קומה ונופלת על השאלה האם סתם את פיה אם לאו.

9. בערעור שהגישה המדינה על קולת העונש היא טעונה כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא אינו מעניק משקל הולם לערכים שנפגעו ולעונש המינימום הקבוע בחוק לצד העבירה בה הורשע המערער. לעומת זאת מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא נמור מדי ממש שהרף העליון שקבע גובה ארך בחודשים מעונש המינימום הקבוע בחוק והרף התחתון – שאף הותת בפועל – חורג כלפי מטה מרמת הענישה הנוהגת. גזר הדין,vr טעונה המדינה, אינו מציביע על טעם מיוחד לסתיה מעונש המינימום הקבוע לצד עבירות האינוס והוא מדגישה בהקשר זה כי על פי ההלכה הפסוקה אינוס באמצעות החדרת אצבעות אינו נופל בחומרתו מאיнос באמצעות החדרת איבר המין ומצביעת כי קיים פער בין נסיבות ביצוע העבירה המפורחות בהכרעת הדין ובין תיאורן בגזר הדין, שם ציין בית המשפט כי מדובר באותו מקום ברף התחתון מבחינת חומרת המעשים. בהקשר זה טעונה המדינה כי קביעת בית המשפט קמא בגזר הדין לפיה "המעערר פירש באופן שגוי את הסיטואציה" אינה עולה בקנה אחד עם ההרשעה ועם הקביעות בהכרעת הדין לפיהן מדובר באירוע שככל סוגים שונים של מגע בניגוד לרצונה של המתלוונת וחරף התנגדותה הפיזית. כמו כן סבורה המדינה כי בית המשפט קמא העניק משקל רב מדי להיותו של המערער "בן טובים" והמעיט במשקל שנותן להuder נסיבותו לחייב את המערער על מעשי או לקבל טיפול. לבסוף טעונה המדינה כי המערער הבהיר כי פגע במתלוונת ועמד על חפותו וכן הוא זכאי לאוთה הקלה הנינתה למי שנintel אחירות לעשייו והודה, בהדגישה כי מסוכנותו של המערער הוערכה כבינויית-نمוכה והמעערר נמנע מטיפול.

10. המערער טוען מנגד כי ככל שעורעו על הכרעת הדין ידחה יש לדחות גם את ערעורה של המדינה אשר לדבריו הוגש כערעור 'טקי' בלבד וכטגובה לעורעו על הרשעה. המערער מצין את הפרש הגילאים הנמור בין המערער למאתלוונת; את נסיבות העבירה; את עברו הנקי; את המלצתו של שירות המבחן להימנע מהטליל עליו עונש מאסר מאחריו סוג וברית; ואת תסקير נפגעת העבירה המעיד על כך שהמתלוונת עצמה לא מעוניינת כי "ענש בחומרה. לבסוף מצין המערער כי לא בנקול תערוב ערכאת העורoor בעונש שגורה הערכאה הדינית והדבר יעשה אר אם קיימת חריגה בולטות מתחם הסבירות וחריגה זו לא הצליחה המדינה לבסס, לדבריו.

11. להשלמת התמונה מצין כי לקרה הדין בערעור הוגש על ידי שירות המבחן תסקיר משלים ממוני עולה כי המערער דבר בגרסת החפות ומתקשה לחוש אמפתיה למאתלוונת. כמו כן התרשם שירות המבחן כי מדובר בצעיר שניהל אורח חיים נורמטיבי וכי ההליך המשפטי היהו עבורי גורם מיטלטל. שירות המבחן מוסיף ומציין כי המערער ביטה קושי רב להתמודד עם תוכאות המשפט והוא נתן במצב של דיכאון מתמשך, אשר בא לידי ביטוי במצבם רגשי ותחושה של נתקה, אם כי הוא מנסה לניהל סדר יומם תקין. שירות המבחן מודיע כי אין עדות לקיומה של סטייה מינית או של אישיות אנטית סוציאלית ועל רקע מופיעו אישיותו של המערער, המליץ שלא להחמיר בעונשו.

דין והכרעה

אקדים ואומר כי לאחר שבנתתי את טענות הצדדים הראיות הדריכות לעניין הגעתו למסקנה כי יש לדחות את שני העורורים אחד.

12. טענתו המרכזית של המערער נוגעת לשימושו שעשה בית המשפט קמא בכלל בדבר "פלגנן דיבורא" שכן שאמץ חלקים נרחבים מעודותה של המתלוונת ודחה חלקים אחרים ככאלה שאין לבסס עליהם הרשעה. סעיף 53 לפקודת

הריאות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הריאות) קובע כי "ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם עניין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהוגותם של העדים, נסיבות הענן ואותות האמת המתגלים במשפט". בהקשר זה נפסק כי הוראות סעיף 53 לפקודת הריאות מפנות, הלכה למעשה, לניסיון החיים, להיגוון ולטביעת העין השיפוטית וכי בהפעילו את "ארגון הכללים" זהה לראשי בית המשפט שלא לראות בעדות חטיבה שלמה אחת אשר יש לקבללה או לדוחתה "על כרעה ועל קרביה" אלא לפצלה ולאמצך רק חלק منها (ראו: ע"פ 481/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (30.12.2014); ע"פ 526/90 בלוז נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4), 133, 186 (1991); ע"פ 71/76 מרילי נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) (להלן: עניין מרiley)). עוד נקבע כי פרוכות וסתירות שנמצאו בעדות אין מחייבות בהכרח את המסקנה כי עיקר העדות אינו אמין (ע"פ 2478/12 אגרביה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (13.5.2015)) וזאת בהתאם לכל הקבוע בסעיף 57 לפקודת הריאות לפיו "סתירות בעדותם של עדים אינן בהן,zelfstandig, כדי למנוע את בית המשפט מקביעת עובדות שלגביהם חולו הסתיירות". כך בפרט בעבירות דין לגביין נפסק כי אין לצפות מאדם לזכור פרטי אירוע טראומטי כאלו תיעד אותו בזמן אמת, ביחס מיוחד בקשר עבירותimin" (ע"פ 7653/11 ידע נ' מדינת ישראל, פסקה 32 (26.7.2012) (להלן: עניין ידע)), ועל בית המשפט מוטל לנסות ולאחר את "גבעון האמת" שבגרסה זו וולעתים אף את ה"גבעון הקשה" של הגורסה (ע"פ 4213/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 43 (30.3.2016); ע"פ 4583/13 סץ נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (21.9.2015); ע"פ 221/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (5.11.2014); ע"פ 993/00 נור נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(6) 205 (2002) (להלן: עניין נור)). עוד נפסק בהקשר זה כי "בית המשפט רשאי להסתמך על קטעי עדותם של עד גם אם אינו מקבל את דבריו כאמור בנסיבות ונסיבות אח"ת, שכן ניסיון החיים מלמד שלסתירות ולאי-התאמות עשויים להיות הסברים שונים, שאפשר שחלקם נובעים מעבור הזמן מאז האירוע, ואפשר שחלקם נובעים מלחץ נפשי הרובץ על קורבנות עבירותimin" (עניין ידע, שם).

אשר לפיצול העדות, נקבע כי בבוא בית המשפט לעשות שימוש בכלל בדבר "פלгинן דיבורה" אל לו לפצל את העדות באופן שרים, ועלוי להציג יסוד סביר לכך (ע"פ 5875/93 עביט נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 801, 812 (1997); עניין מרiley, 819; רע"פ 8953/08 סריקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (12.11.2008); ע"פ 8273/07 כואזבה נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (18.7.2012)), אך בגיןו לטענת המערער פילוג העדות יתכן גם במקרה שבו מדובר באירוע אחד מתמשך וב הפרדת טענות השלבות זו בזו. כך, למשל, באחת הפרשות אימץ בית המשפט את טענת המתлонנת לפיה הנאשם נהג בה באylimות, אך דחה את טענותה כי באותו מעמד הוא ביצע בה עבירותimin (ע"פ 5008/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 15 ו-16 (14.3.2011)).

13. במקרה דין פיצל בית המשפט, כאמור, את עדות המתлонנת בקבלו את עדותה בדבר הנגיעות באיברייה המוצנעים מעל ומתחת לבגדים והחדרת אכבעות לאיבר מיניה, ומנגד בחר שלא לאמץ את עדותה ביחס להחדרת איבר מינו של המערער לאיבר מיניה בשל קשיים וספקות שהtauורו לגבי חלק זה של העדות כمفорт לעיל, ובלשון בית המשפט: "הנאים נגע בחזה ובאיבר המין, החדר אכבעותיו לאיבר מיניה ועשה זאת בגין רצוננה וחurf התגוננותה. עם זאת, גם לאחר בחינת הריאות הנוספות הללו נותר ספק באשר לעצם החדרת איבר המין של הנאשם לאיבר מיניה" (פסקה 25 להכרעת הדין). בקביעתו זו ישם בית המשפט המחויז את הכלל בדבר "פלginen Dibora" והפריד מתווך רצף האירועים של אותו הלילה את החלק הנוגע להחדרת איבר המין, בסוברו כי עדותה של המתлонנת בעניין זה מותירה ספק סביר הצריך לפעול לזכות המערער. עם זאת, שכונע בית המשפט כי בכל הנוגע ליתר המעשים שעשה בה המערער באותו הלילה אין מתעוור ספק כזה, במיוחד נוכח החיזוקים שמצוין בראיות הנוספות שהוצעו ועל כן, הגיע אל המסקנה כי ניתן לבסס על עדותה בצירוף אותם החיזוקים הרשעה באותו המעשים.

מסקנתו זו של בית המשפט קמא אינה מצדיקה את התערכותנו. טענת המערער כי משהתעורר ספק סביר באשר לתיאור שמסירה המערערת בעניין החדרת איבר המין, יש לפסול את עדותה במלואה עדות בלתי מהימנה, אינה מקובלת עליי. כפי שכבר צוין, רשיי בית המשפט לפלג את העדות גם כאשר מדובר בתיאור של רצף אירועים אחד, אם שוכנע כי החלק שאותו בחר לאMESS עומד על בסיס מהימן וכך קבע בית המשפט המחויז בענייננו מתוך התרשםות בלתי אמצעית וחובית מעדות המתלוננת, בציינו: "עדות [המתלוננת] התאפיה בפתחות, הגינות ועניניות, ללא כח וסרק סיפורה על מבוכתה, שתיקתה, השיטוק שאחז בהعقب הפתעה המוחלטת מהתנהגות הנאשם [המעערער]. סיפורה על הניגיונות בחזה והחדרת האכזבאות לאיבר המין הוא מבוסס, הגינוי ולווה אף בהבעות רגשות ונסורות של כאב, פחד ושיתוק" (פסקה 23 להכרעת הדיון, הדגשה אינה במקור - א.ח.). תמייה לגורסתה בעניין זה מצא בית המשפט בעדויות חיצונית שהובאו לפניו בכך שמדובר במקרה נפשי הקשה שבו הייתה המתלוננת שרואה סמוך לאחר ארועי אותו הלילה וכן חודשים רבים לאחר מכן. בית המשפט נסמך בהקשר זה על עדותה של ת' אשר סיפרה על מצבה של המתלוננת לאחר שעזבו בבוקר המחרת את ביתו של המערער:

... ואז נכנסנו לאוטובוס [המתלוננת] ואני והיא התחליה נורא נורא לבכות. ושאלתי אותה מה קרה? והיא דיברה מאד מאד חלה. כי היא הייתה, היינו באוטובוס במקום ציבור. אבל היא הייתה ככה מאד נסערת זהה. היה משחו ממש שרائيי שזה בוער בה. היא הייתה ככה, היא אמרה לי בלחש שביליה לא ממש מבינה מה קרה. אבל היא כאמיל הרגישה שהוא אוחז בה. ממש תופס אותה ולא משחרר. ואז שאלתי אותה מה זאת אומרת? מה לא עשית כלום? אז היא אמרה ניסיתי להשתחרר, ניסיתי לעיר אותו ולא הצלחת. ואז אמרתי את חושבת שזה היה מתוך שינוי? היא אמרה שהיא לא נראה לה בגלל העוצמה שהוא ממש אוחז בה. והוא נראה בכחה ולא הצלחת להבין יותר מדי. והוא אמרה לי שהיא ממש הרגישה מוטרדת. והיא לא כל כך יכולה להסביר לי. היה לה קשה ממש לדבר. זהו. [ההדגשה לא במקור] (פרוטוקול הדיון מיום 6.10.2015 בעמ' 138 ו- 139; ר' גם חקירה נגדית בעמ' 153).

כמו כן, נסמך בית המשפט בהקשר זה על עדותם של ב', ידיד של המתלוננת, אותו שיתפה בטראיומה שעבירה, שהתייחס אף הוא למצבה הנפשי ואמר:

"באמת היה לה מאוד קשה וכל פעם שהיא רק התחליה לדבר על זה היא ישר פרצה בבלci אני יודע שהה ממד מאד קשה לה. והיא שבורה וכайлן אם היא רק מספרת את זה ישר כайлן היא לא, לא יכולה להשלים את המשפט ברצף" (שם, בעמ' 165, 166).

עוד הפנה בית המשפט לעניין מצבה הנפשי של המתלוננת לעדותן של א' ו-נ', חברותיה של המתלוננת מהפנימיה. נ' העידה כי כאשר פנתה אל המתלוננת בשאלת מפורשת האם "התמונות" שלה קשורה לתקיפה מינית "היא פשוט התפרקה היא הקיאה" "והיא פשוט לא הפסיק לבלוט היא הייתה במשת המומות" (שם, בעמ' 182).

14. כפי שນפסק לא אחת, מצבו הנפשי של נפגע עבירה כפי שנקלט בחושיהם של האנשים שבפניהם התוודה, יכול לשמש ראייה לחיזוק ולעתים אף סיוע לעדותו (ע"פ 10564/02 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (30.5.2005); עניין נור, פסקה 29). תיאורים קשים אלה באשר למצבה הנפשי של המתלוננת בסמוך לאחר האירוע וחודשים ארוכים לאחריו, אינם מתיחסים עם גרסת המערער לפיה אך ניסה לגעת באיבריה האינטימיים של המתלוננת וחדל משהביעה התנגדות. אכן, מצבה הנפשי של המתלוננת אותו תיארו העדים הנזכרים לעיל מלמד באופן מובהק על כך שהמעשים שביצעו המערער במתלוננת היו מרוחיקי לכת הרבה יותר מניסיון של נגעה באיבריה האינטימיים ובוחלת ניתן למצוא

بعدיות אלה חיזוק ותמייה לגרסת המטלוננט, שאותה בחר בית המשפט לאמץ, בדבר החדרת אכבעות לאיבר מינה. המערער הדגיש בטעונו את העובדה כי המטלוננט לא פירטה באזני העדים הנזכרים לעיל את הפרט הנוגע להחדרת האכבעות וטען כי בשל כך שגה בית המשפט בהסתמכו על עדויות אלה כעדויות המחזקות את גרסת המטלוננט. טענה זו דינה להידחות. אין לצפות כי נפגעת עבירותimin המצוייה במצב נפשי קשה והובחרת לשוף מי מחבריה בחוויה הטרואומטית שעבירה, תוכל או תרצה בהכרח לפרוש בפניהם סיפור מלא ומפורט לפרטיו פרטיים של אותו האירוע. על הקושי להיכנס לפרטים כאלה העידו מפורשות ת' ו-ב' בעדותם המצוטטות לעיל. בית המשפט מצא כי העובדה שהמטלוננט לא הזכירה בפני חבירה את הפרט הנוגע להחדרת האכבעות וכן העובדה כי על סטיות מסוימות בעדותה בכל הנוגע למhaltן האירוע (האם מהלך דו-שלבי או תלת שלבי), אין פוגמות ב"גרעין הקשה" של עדותה בהקשר זה ומסקנה זו מקובלת עלי".

15. אך יש להוסיף את הדברים שכותב המערער למטלוננט לאחר האירוע התומכים אף הם במסקנה שאליה הגיע בית המשפט המחויז. בית המשפט סקר בהרחבה את התכתבות בין המערער למטלוננט ומצא כי הדברים שכותב המערער אינם מתישבים בשום אופן עם גרסתו בדבר ניסיונות נגיעה בלבד. כך למשל, כתב המערער למטלוננט כשובעים לאחר האירוע:

"...[הטלוננט] תקשיבי הייתה מטומטם טיפש הכל כל מה שתרצה באמת שיצאתி מפגר אני באמת מצטער על זה שאנਸתי אותו מثار שינה אם את רוצה להגיש תלונה במשטרת אין שום בעיה אני מודה שעשית את זה ומגע לי על זה עונש [...] באמת שאני רוצה לモות על מה שעשית ואני מצטער ומילים לא יעזרו מה שתרצה לעשות נגדי אני עשה ויקבל כל מה שתרצה אם את רוצה להרשות לי את החיים אני יעזוז לך אני בעד אני באמת מצטער על זה ואני יודע שהדבר האחרון שאת רוצה לשמעו לראות או לא יודע מה זה אוטו אז אני מצטער מה שתרצה לעשות אני כאן כדי לקבל את זה.
(ת/3, עמ' 4 להכרעת הדין)

ומספר חדשים לאחר מכן, ביום 20.8.2013, הוסיף המערער וכתב:

אני מצטער מאוד ממש מצטער אני עדין חושב על זה את לא היחידה שחושבת על זה אני שונא את עצמי על זה יותר ממה שאת שונאת את עצמי על זה תחילה זה היה זה עבר אני עדין שונא את עצמי ועודין מצטער סליה..."

בהמשך ולאחר שהטלוננט כתבה למערער שהוא שקרן ושאלה האם ביצע מעשים בבנות נוספות, עבר המערער מהתנצלות להכחשה חלקית והחל להתרות במטלוננט שלא תדווח על המקורה, אך בהמשך אותה התכתבות הוא חוזר בו מהכחשה זו וצין כי "זה היה מثار שינה":

ודבר אחרון לא כדאי לך לדוחה כי זה לא היה אונס ת' הייתה בחדר ישנה וכל המשפחה שלי הייתה בבית שנים היה דופקת צקה אחת כולם היו ערומים ולא עשית כלום אז לא צעקה ולכן זה לא היה אונס.

[...]

תחילה מה שתחליטי תעשי מה שאתה רוצה לא אנסתי אף אחת ואיתך זה היה מثار שינה ואני מצטער על זה ותמיר אני מצטער על זה לא עשית כלום עם אף אחת ואני גם לא הולך לעשות את יודעת האם יש משהו שאני יכול לעשות כדי

לכפר על זה אני יעשה אותו חוץ מלמאות ואל תדאגי זה יהיה יותר מאוחר.

16. הלכה פסוקה היא, כי "התבטאות שיש בהן ביטוי לתחושת אשם - או להכרת אשמה - מהוות ראשית הودאה, ובתור שכך אלה בכוחן להציג לראייה בסיסית קיימת ותשמש לה 'סיווע' או 'דבר-מה' במקומן שנדרשת תוספת מאוות סוג" (ע"פ 638/87 רדע' ב' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 308, 297 (1989) והאסמכתאות שם). המערער ניסה אמן להמעיט בערכן של התכתבויות אלו וטען כי לא הבין את משמעות המונח "אונס", אך בהקשר זה מקובלת עלי' במלואה מסקנת בית המשפט המחויז לפיה ניסיונות אלו היו מבולבלים, לא אמינים ומעורפלים. כמו כן מקובלת עלי' קביעתו של בית המשפט המחויז לפיה אין בחוות דעתו של הפסיכיאטר פרופ' עמיחי הלוי כדי לסייע למערער בהקשר זה והתרשומותיו כי בניגוד לאמור בחוות-הදעת המערער אינו סובל מקשיים קוגניטיביים וכי "ידע את אשר לפניו". על כן, הדברים אלה שכתב המערער בסמוך לאחר האירוע מלמדים כי בניגוד לגרסתו המאוחרת, ב"זמןאמת" הוא הבין את חומרת מעשיו שלא התמצאו בניסיונות נגיעה באיבריה המזניעים של המתלוננת וככלו גם החדרת אצבעות לאיבר מינה. המערער שהוא אכן רגש אשם וחרטה, אף ביקש ושב וביקש מהמתלוננת שתמחל לו על מעשיו שאوتם תיאר הוא עצמו כמעשה איןוס, ודברים אלה אינם מתישבים בשום אופן עם התנערות המאוחרת מן המעשים שביצע. בדיון דחה, אפוא, בית המשפט קמא את טענותיו של המערער בהקשר זה.

17. מטעמים אלו כולם, יצא לדוחות את הערעור על הכרעת הדיון.

הערעור על גזר הדין

18. המדינה טעונה כי החדרת אצבעות היא מעשה איןוס לכל דבר ועניין (ע"פ 7436/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.11.2006)), וכי העונש שנגזר על המערער בגין המעשים שביהם הוגש - 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנהIFIPOV ופיצוי בסך 10,000 ש"ח למטלוננת - אינם הולם. אך, עונש המאסר בפועל שגורר בבית המשפט המחויז על המערער בהחלט נוטה לקולה, אך הוא אינו חורג מן הענישה במקרים דומים במידה המצדיקה את התערבותנו (ראו למשל, ע"פ 6863 פלוני נ' מדינת ישראל (1.3.2010); ע"פ 10/10 5441 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2012)). זאת בייחודה בהתחשב בכלל נתוני האישים של המערער כמפורט בתסקרי שירות המבחן.

בצדק טענה המדינה כי אין לקבל את אמרתו של בית המשפט קמא בגזר הדין כי המערער פירש באורה שגוי ומוטעה את הסיטואציה. עם זאת, אין חולק כי מדובר בנסיבות חד פעמיות של אדם צעריר אשר אין מייחסים לו דפוסי התנהגות עבריניים. על פי תסקרי שירות המבחן המערער הינו בעל אישיות חלה ובלתי בשלה, אך שירות המבחן התרשם מאישיות ומאורחות חיים נורמטיביים והציג כי הוא נוטה לדיכאוןיות ולמחשבות אובדן ויכי ההליך הפלילי דן היה מבחןינו אויר עטטלי בויתר וסימן עבורי גבולות מוחשיים ומרטיעים. עוד ציין שירות המבחן בפנינו כי מדובר בצעיר בעל כוחות מוגבלים והדבר יקשה עליו להתמודד עם עונשה של מאסר בפועל. בנסיבות אלה, ובהתאם הערצת המרכז להערכת מסוכנותי הנש��ת ממערער היא בינוי-نمוכה אני סבורה כי במקרה דנן אין מקום להטעurb בעונשים שגורר בית המשפט המחויז על המערער.

סיכומו של דבר - יצא לחברי לדוחות הן את ערעורו של המערער על הכרעת הדיון (ע"פ 8444/15) והן את ערעור המדינה על קולות העונש (ע"פ 8549/15).

שׁוֹפְטָת

השופט ע' פוגלמן:

אני מסכימן.

שׁוֹפְטָת

השופט א' שחם:

אני מסכימן.

שׁוֹפְטָת

הוחלט כאמור בפסק דיןה של השופטת א' חיות.

ניתן היום, כ"ה בתשרי התשע"ז (27.10.2016).

שׁוֹפְטָת

שׁוֹפְטָת

שׁוֹפְטָת